

Postbus 55  
8200 AB Lelystad

*Telefoon*  
(0320)-265265  
*Fax*  
(0320)-265260  
*E-mail*  
provincie@Flevoland.nl  
*Website*  
www.flevoland.nl

Stichting Faunabeheereenheid Flevoland

Patroonsweg 10b  
3892 DB Zeewolde



*Verzenddatum*  
21 december 2016

*Bijlagen*  
2

*Uw kenmerk*

*Ons kenmerk*  
1943730

*Onderwerp*

Flora- en faunawet; ontheffing voor het doden van vossen rondom Freilandkippen bedrijven tussen zonsondergang en zonsopkomst met behulp van geweer en kunstlicht.

Geachte

Op 19 juli 2016 hebben wij uw aanvraag ontvangen voor een ontheffing ex. artikel 68 van de Flora- en faunawet voor het doden van vossen in een straal van 5 kilometer rondom Freilandkippen bedrijven tussen zonsondergang en zonsopkomst met behulp van geweer en kunstlicht.

Hierbij ontvangt u de gevraagde ontheffing. Met dit besluit trekken wij ons besluit in van 19 augustus 2014, met kenmerk 1632530.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,  
De secretaris, de voorzitter,

Een afschrift van deze brief is ter kennisgeving verstuurd aan onder andere:.....

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland  
Het bestuur van het Faunafonds  
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lelystad  
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almere  
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dronten  
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Noordoostpolder  
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Urk  
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zeewolde  
Stichting De Faunabescherming  
Vogelbescherming Nederland  
Dierenbescherming Nederland  
Politie Midden-Nederland  
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit  
Stichting Faunabeheereenheid Flevoland

*Inlichtingen bij*

*Doorkiesnummer*

*Bezoekadres*  
Visarenddreef 1  
Lelystad

## **Beschikking van GEDEPUTEERDE STATEN VAN FLEVOLAND op een verzoek voor een ontheffing op grond van artikel 68 van de Flora- en faunawet**

### Inhoudsopgave

- A. Onderwerp aanvraag
- B. Wettelijk kader plus provinciaal beleid
- C. Beoordeling van uw aanvraag aan de hand van wettelijk kader en provinciaal beleid
- D. Besluit
- E. Kennisgeving en afschriften
- F. Bezwaar
- G. Ondertekening

### **A. Onderwerp aanvraag**

Op 19 juli 2016 hebben wij van de heer Ernsten, secretaris van de Stichting Faunabeheereenheid Flevoland, een aanvraag ontvangen voor een ontheffing ex. artikel 68 van de Flora- en faunawet voor het doden van vossen in een straal van 5 kilometer rondom Freilandkippen bedrijven tussen zonsondergang en zonsopkomst met behulp van geweer en kunstlicht. De gevraagde ontheffing dient ter vervanging van de op 19 augustus 2014 verleende ontheffing, met kenmerk 1632530. De voorwaarden in de betreffende ontheffing bleken niet effectief.

### **B. Wettelijk kader en provinciaal beleid Flora- en faunawet**

De Flora- en faunawet (hierna Ffwet) is het wettelijk kader voor de soortbescherming van in de Nederland in het wild levende planten en dieren.

In overeenstemming met artikel 4, eerste lid, onderdeel a van de Ffwet zijn alle van nature in Nederland voorkomende zoogdieren (met enkele uitzonderingen) aangemerkt als beschermde inheemse diersoorten. In de Bekendmakingslijsten beschermde inheemse diersoorten 2013<sup>1</sup> wordt de vos (*Vulpes vulpes*) vermeld als van nature in Nederland voorkomend.

Onder de algemene verbodsbepalingen van de Ffwet vermeldt artikel 9, dat het verboden is dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen. Volgens artikel 10 is het verboden deze dieren opzettelijk te verontrusten. Volgens artikel 11 is het verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen van deze dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Voor het beheer en bestrijding van schade is in artikel 65, eerste lid, onderdeel a van de Ffwet bepaald, dat bij algemene maatregel van bestuur beschermde inheemse diersoorten worden aangewezen, die in hun voortbestaan niet worden bedreigd of dat gevaar lopen. Onderscheid wordt gemaakt tussen soorten die in het gehele land schade aanrichten en soorten die indelen van het land schade aanrichten. Bij hernieuwde vaststelling van de landelijke vrijstellingslijst per 1 april 2006 is de vos op deze vrijstellingslijst geplaatst vanwege predatie van weidevogels.<sup>2</sup>

In het derde lid van artikel 65 van de Ffwet kan het bij ministeriële regeling aan grondgebruikers worden toegestaan om af te wijken van een aantal verbodsartikelen van de Ffwet op de door hen gebruikte gronden of in de door hen gebruikte opstallen ter voorkoming van schade in het huidige of komende jaar die zou kunnen optreden binnen de begrenzing van de gehele wildbeheereenheid wanneer het soorten betreft die op de landelijke vrijstellingslijst zijn geplaatst. Van deze vrijstelling mag gebruik gemaakt worden indien elders binnen de begrenzing van de wildbeheereenheid schade

<sup>1</sup> Mededeling van de Staatsecretaris van Economische Zaken van 25 maart 2013, nr. 13030897, Staatscourant 2013, 8498

<sup>2</sup> Besluit van 26 januari 2006, houdende wijziging van het Besluit beheer en schadebestrijding dieren in verband met de hernieuwde vaststelling van bijlagen 1 en 2 van het Besluit beheer en schadebestrijding dieren. - Staatsblad, jaargang 2006, 42.

dreigt. Dit impliceert dat de vos ook op gronden in de omgeving van Freilandkippen bedrijven bestreden mogen worden, indien de desbetreffende grondeigenaren hiertoe toestemming verlenen.

In artikel 1 van de Regeling beheer en schadebestrijding dieren<sup>3</sup> is invulling gegeven aan de mogelijkheid om vrijstelling te verlenen en is het grondgebruikers toegestaan van de verbodsartikelen 9, 10 en 11 uit de Ffwet af te wijken ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij, wateren en schade aan fauna. Hoewel de vos op de landelijke vrijstellingslijst is geplaatst vanwege predatie van weidevogels, mag de grondgebruiker ook gebruik maken van deze algemene vrijstelling vanwege andere belangen, waaronder schade aan vee. De vrijstelling houdt in dat vossen verjaagd en gedood mogen worden en dat burchten uitgehaald en vernield mogen worden.

In overeenstemming met artikel 68, eerste lid, onderdeel c hebben Gedeputeerde Staten de bevoegdheid om ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren, een ontheffing te verlenen van het bepaalde in artikel 9 en 72, vijfde lid mits er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Artikel 72, eerste lid van de Ffwet bepaalt, dat bij algemene maatregel van bestuur de middelen aangewezen worden waarmee dieren bij de uitoefening van de schadebestrijding mogen worden gevangen of gedood. De algemene maatregel van bestuur waarnaar verwezen wordt is het Besluit beheer en schadebestrijding dieren<sup>4</sup> (hierna Besluit schadebestrijding).

In artikel 5, eerste lid van het Besluit schadebestrijding worden de middelen vermeldt waarmee dieren gedood mogen worden. De relevante middelen voor deze aanvraag zijn: a) geweren, en j) kunstmatige lichtbronnen.

Artikel 7, negende lid, onderdeel a van het Besluit schadebestrijding vermeldt dat geweren niet gebruikt mogen worden na zonsondergang en voor zonsopgang.

Artikel 9, zesde lid van het Besluit schadebestrijding bepaalt dat kunstmatige lichtbronnen uitsluitend gebruikt mogen worden voor het vangen en doden van vossen, mits Gedeputeerde Staten hiervoor toestemming hebben verleend.

Artikel 72, vijfde lid van de Ffwet bepaalt dat het bij de uitoefening van het beheer en schadebestrijding verboden is dieren te doden met andere dan in het Besluit schadebestrijding genoemde middelen of in strijd met de regels die hierin omtrent het gebruik zijn gesteld. In artikel 68, eerste lid van de Ffwet is echter de bevoegdheid aan Gedeputeerde Staten verleend om hiervan af te wijken indien met de aangewezen middelen of de regels omtrent het gebruik daarvan in het Besluit schadebestrijding het gewenste doel van een effectieve schadebestrijding niet bereikt kan worden. Voor het doden van vossen tussen zonsondergang en zonsopkomst is daarom nog een ontheffing van Gedeputeerde Staten nodig..

### **Benelux-overeenkomst**

De Benelux-overeenkomst op het gebied van de jacht en vogelbescherming van 10 juni 1970 (Trb. 1970, 155) is tot stand gekomen onder het Benelux-Unieverdrag. Aan deze Benelux-overeenkomst is nader invulling gegeven in beschikkingen van het Comité van Ministers van de Benelux. In artikel 4, tweede lid, van de Benelux-overeenkomst is geregeld dat bij de jacht op wildsoorten slechts gebruik mag worden gemaakt van bij Benelux-beschikking aan te wijzen wapens en munitie, andere middelen, tuigen en jachtmethoden. De beschikking van het Comité van Ministers van 2 oktober 1996 inzake de vaststelling van de middelen die toelaatbaar zijn bij de uitoefening van de jacht ((M(96)8), Trb. 1997, 252) voorziet hierin. In deze beschikking zijn lichtbakken niet aangewezen. Dat brengt met zich mee

<sup>3</sup> Regeling van de Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, houdende bepalingen voor beheer en schadebestrijding aangericht door dieren van 11 december 2001 (Staatscourant, jaargang 2001, nr. 241), voor het laatst gewijzigd op 12 december 2010 (Staatscourant, jaargang 2010, 20161)

<sup>4</sup> Besluit van 28 november 2000, houdende regels voor beheer en de bestrijding van schade aangericht door dieren (Staatsblad, jaargang 2000, nr. 521), voor het laatst gewijzigd bij besluit van 27 april 2011 (Staatsblad jaargang 2011, nr. 220)

dat op grond van de Benelux-overeenkomst bij de uitoefening van de jacht geen gebruik mag worden gemaakt van lichtbakken.

Het Comité van Ministers heeft op verzoek van Staatsecretaris Dijksma toestemming verleend in zijn beschikking van 5 maart 2014 (M(2014)3). Bij brief van 18 maart 2014 is de Tweede Kamer door de Staatsecretaris hierover geïnformeerd (Kamerstukken II 2013/14, 29 446, nr. 87). Als gevolg van deze beschikking is de Benelux-overeenkomst alleen van toepassing op het vangen en doden van wild ter uitoefening van de jacht en niet op het vangen en doden van dieren voor het beheer van populaties of het bestrijden van schadeveroorzakende dieren. Gedeputeerde Staten mogen het gebruik van lichtbakken toestaan bij het verlenen van ontheffingen voor het vangen en doden van vossen ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij, wateren en schade aan fauna.

### **Nota Flora- & Fauna Flevoland**

In de Nota Flora & Fauna Flevoland<sup>5</sup> is voor de vos alleen een specifieke beleidsregel opgenomen indien voor andere belangen dan landbouwschade en schade aan fauna beperking van de vossenstand wordt gevergd. Voor het overige gelden de algemene regels die zijn opgesteld voor het bestrijden van schade aan gewassen en vee onder artikel 68 van de Ffwet, namelijk dat op voorhand ontheffing krachtens artikel 68 van de Ffwet verleend kan worden voor het doden van een soort,

- A. Die in tenminste twee van de vijf voorgaande jaren belangrijke schade in Flevoland heeft veroorzaakt, of
- B. Waarvoor in tenminste drie van de vijf voorafgaande jaren ontheffing is verleend ten behoeve van dit belang, mits uit de populatiegegevens van de soort blijkt dat de instandhouding van de betreffende soort niet in het geding komt.

Onder belangrijke schade aan gewassen verstaan GS conform landelijke jurisprudentie een lagere geldelijke opbrengst door toedoen van dieren die niet gedood mogen worden van minimaal € 250,- per geval.

### **Faunabeheerplan**

In het huidige faunabeheerplan<sup>6</sup> is over de vos het volgende opgenomen:

*De schade [aan vee] treedt op in het voorjaar. De voedselbehoefte van vossen is dan hoog en de lammeren en Freilandkippen een grote prooi. De lammeren zijn moeilijk te vangen, de Freilandkippen voor een vos een makkelijke prooi. In de [afgelopen] beheerperiode is de schade toegenomen. [...] De schade aan Freilandkippen is structureel in Zuid Flevoland en begint in 2011/12 ook in Oostelijk Flevoland te ontstaan.*

*In het geval dat preventieve maatregelen ter voorkoming van (dreigende) schade aan bedrijfsmatig gehouden vee [...] tussen zonsopkomst en zonsondergang onvoldoende effect heeft zullen faunabeheerders van de SFF, namens de FBE, ontheffing aanvragen om de vossenstand lokaal te beperken. Uitgangspunt voor beperken van de vossenstand is dat vossen worden gedood met geweer of buks en gebruik van een kunstmatige lichtbron in een straal van 5 km rond de plaats waar schade aan Freilandkippen dreigt. De reden hiervoor is dat vossen vooral nachtactief zijn en daardoor de effectiviteit van de maatregel afschot overdag weinig effectief is en de effectiviteit van de maatregel afschot 's nachts sterk toeneemt. De zone van 5 km waarin de beheermaatregel wordt toegepast hangt samen met de effectiviteit van de maatregel in combinatie met de leefwijze van vossen. De plaats waar burcht(en) zijn ten opzichte van de plaats waar schade dreigt is bepalend of de maatregel gericht en daarmee samenhangend effectief kan worden ingezet.*

*In de 5 kilometerzone is samenwerking tussen de grondgebruikers (en) jachthouders essentieel om beheermaatregelen zo effectief mogelijk te kunnen inzetten. De grondgebruikers en jachthouders in deze zone zullen op initiatief van de SFF samen een werkplan opstellen waarin gericht op de specifieke situatie de beheermaatregelen zijn uitgewerkt en conform uitwerking worden ingezet.*

<sup>5</sup> ROV/03.030096/A vastgesteld 4 februari 2003, geactualiseerd op 24 oktober 2006 (ROV/06.464777/A)

<sup>6</sup> Faunabeheerplan Flevoland : professioneel maatwerk voor mens en dier, 2014-2018 / opgesteld door R.H.J. Borst. - IPC Groene Ruimte BV, 2013

De ruime straal van 5.000 meter waarbinnen dit plaats mag vinden is nodig, omdat niet overal binnen deze straal effectief kan worden geschoten. Bovendien is de vos erg schuw en is de afstand waarop deze kan worden gedood vaak groter dan 200 meter. De ontheffing is daarom voorbehouden aan professionele faunabeheerders. Per gebied wordt een werkplan vastgesteld, waarin de contouren worden uitgewerkt waar de bestrijding van de vos rondom de Freilandkippen bedrijven kan plaatsvinden.

### **C. Beoordeling van uw aanvraag aan de hand van wettelijk kader en provinciaal beleid Staat van instandhouding van de vos**

In artikel 2 van het besluit beheer en schadebestrijding dieren is het volgende opgenomen. Als beschermde inheemse diersoorten die in het gehele land veelvuldig belangrijke schade aanrichten als bedoeld in artikel 65 eerste lid onderdeel a van de wet zijn aangewezen de soorten genoemd in bijlage 1. De vos is in de lijst opgenomen. Op de lijst worden alleen soorten opgenomen die een gunstige staat van instandhouding hebben. Dit is beoordeeld door de Staatssecretaris van Economische Zaken. In de provincie Flevoland is de stand van de vos stabiel. Het aantal getelde vossenburchten sinds 2004 bedraagt circa 300.<sup>7</sup>

#### **Belangen**

De schade wordt aangericht in bedrijfsmatig gehouden pluimvee bij vrije uitloop Freilandkippen bedrijven. In de bijlage bij de aanvraag is aangegeven dat de schade die berokkend wordt, wanneer deze zich voordoet, op jaarbasis gemiddeld op € 10.000,- per bedrijf uitkomt. De reden voor deze hoge schadecijfers is gelegen in het gedrag van de vos. Deze heeft van nature de gewoonte om meerdere dieren te doden indien dit mogelijk is om zo een voorraad voedsel aan te leggen. Wanneer een vos weet binnen te komen in een nachthok, dan zal hij meerdere kippen proberen te doden. Het vluchtgedrag van de kippen zorgt er vervolgens voor dat andere kippen vertrappt of in een hoek gedrukt kunnen worden waar zij vervolgens door verstikking of verwondingen overlijden. De volgende ochtend kan het aantal dode kippen dan ook meer dan 100 stuks in één nacht bedragen. Deze schade komt niet voor vergoeding in aanmerking omdat de vos een beschermde diersoort is waarvoor de bestrijding landelijk is vrijgesteld (art. 65 Besluit Beheer- en Schadebestrijding).

De reden dat het Faunafonds geen tegemoetkomingen verleent voor schade veroorzaakt door dieren die vrijgesteld zijn, is dat alle toegestane middelen gebruikt mogen worden om schade door deze dieren te bestrijden. Het Faunafonds verleent slechts tegemoetkomingen indien het niet redelijk is dat de grondgebruiker zelf opdraait voor de schade veroorzaakt door beschermde dieren. Vanwege de beschermde status van deze dieren is het voor de grondgebruiker immers beperkt mogelijk om schade te bestrijden. Voor dieren die vrijgesteld zijn geldt dit echter niet: hiertegen mogen alle toegestane middelen gebruikt worden.

#### **Geen andere bevredigende oplossing**

Vossen zijn zeer behendige en sluwe dieren. Het volledig weren van vossen tot het vrije uitloopterrein is vrijwel onmogelijk en vergt hoge investeringen die vanuit bedrijfseconomisch opzicht niet meer rendabel zijn. Toch zijn er wel een aantal maatregelen te nemen die vossen ontmoedigen bij een inbraakpoging<sup>8</sup>. Bij freilandkippen bedrijven wordt door het Faunafonds een deugdelijk raster gevraagd. Rasters van gaas<sup>9</sup> met een minimale hoogte van 1,20 meter en een maaswijdte van maximaal 7 cm, waarvan minimaal 30 cm is ingegraven (tegen ondergraven) en eventueel is voorzien van schrikdraden (tegen klimmen). Om gebruik te kunnen maken van deze ontheffing is de volgende preventieve maatregel vereist: kippen 's nachts ophokken in nachtverblijven die goed zijn afgesloten en een deugdelijk raster rondom het terrein van de vrije uitloop.

Afshot van vossen is overdag weinig effectief, omdat de vos veelal pas actief wordt in de avondschemering met uitzondering van gebieden waar de mens geen bedreiging vormt (zo wordt de vos overdag wel waargenomen in grotere natuurgebieden). Ook het gebruik van kastvallen is weinig

<sup>7</sup> Vossen beheerplan voor de Provincie Flevoland 2016-2018. Stichting Faunabeheer Flevoland.

<sup>8</sup> Handreiking Faunaschade 2009.

<sup>9</sup> Bureau Mulder-natuurlijk:tips

effectief vanwege de sluwheid van de vos. In het geval dat preventieve maatregelen ter voorkoming van (dreigende) schade aan bedrijfsmatige gehouden vee, fauna, industrieterreinen, sportvelden, infrastructuur en hobby vee en de schadebestrijding met het geweer tussen zonsopkomst en zonsondergang onvoldoende effect hebben, kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen aan de faunabeheerders van de Stichting Faunabeheer Flevoland voor de inzet van middelen op tijdstippen die voor de jacht verboden zijn.

### **Procedure**

Gedeputeerde Staten hechten aan een getrapte werkwijze waarbij de volgende stappen doorlopen worden alvorens tot het gebruik van deze ontheffing wordt overgegaan:

1. Freilandkippen bedrijven nemen alle preventieve maatregelen die redelijkerwijs van hen verwacht mogen worden om vossen te weren, waarbij in ieder geval het nachtverblijf 's nachts goed afgesloten dient te zijn en een deugdelijk raster van gaas is geplaatst;
2. Het secretariaat van de Stichting Faunabeheer Flevoland stelt per polder (ZFL, OFL en de NOP) een werkplan op en biedt dit ter goedkeuring aan GS aan.
3. Burchten van schade veroorzakende vossen binnen een straal van 5 kilometer worden opgespoord en indien mogelijk verwijderd.

### **Middelen**

De ontheffing wordt aangevraagd voor het gebruik van het geweer met behulp van kunstlicht tussen zonsondergang en zonsopkomst. Aan de inzet van deze middelen worden door ons voorwaarden gesteld.

### **Uitvoerders**

De ontheffing wordt aangevraagd voor de faunabeheerders in dienst van de Stichting Faunabeheer Flevoland (SFF). De inzet van het geweer met kunstlicht tussen zonsondergang en zonsopkomst is uitsluitend voorbehouden aan de Faunabeheerders. Het gebruik van de ontheffing mag niet eerder plaatsvinden dan nadat de ontheffing houder hiervan zo spoedig mogelijk doch in ieder geval 24 uur voor aanvang van de eerste handelingen melding heeft gemaakt via het e-mailadres [faunamelding@ofgv.nl](mailto:faunamelding@ofgv.nl) onder vermelding van naam en telefoonnummer van de verantwoordelijk faunabeheerder. De Faunabeheerder mag binnen zijn werkgebied worden vergezeld door maximaal twee vaste jacht(akte)houders, waarvan de namen en jachtaktegegevens in het betreffende werkplan zijn opgenomen.

### **Plaats van inzet**

De ontheffing wordt aangevraagd voor gebieden binnen een straal van 5 kilometer van de 17 op kaart (bijlage 2 bij deze ontheffing) aangegeven Freilandkippen bedrijven.

### **Werkplan**

Voor de ontheffing is op basis van het faunabeheerplan een werkplan vereist. Het werkplan bevat een plan van aanpak, waarin beschreven wordt op welke wijze de omgeving wordt geïnformeerd, welke risico's kunnen optreden en welke maatregelen worden getroffen om deze te voorkomen of uit te sluiten.

Per faunabeheerder wordt voor zijn werkgebied een werkplan opgesteld.

Dit werkplan bevat een gedetailleerde kaart waarop per Freilandkippen bedrijf het gebied eenduidig is begrenst waarbinnen de ontheffing van toepassing is. De begrenzing wordt bepaald door wegen, sloten of waterkeringen die het dichtst bij de buitenzijde van de cirkel van 5km rondom het bedrijf zijn gelegen.

Voor het ruimen van vossenburchten en het 's nachts schieten met gebruik van kunstlicht, is het van belang dat de faunabeheerder de medewerking van de betrokken grondeigenaren en/of grondgebruikers krijgt. Omwonenden en grondeigenaren zijn van te voren in kennis gesteld dat voor de bestrijding van de vos ook na zonsondergang tot zonsopkomst het geweer met behulp van

kunstlicht gebruikt zal worden. Geldige actuele grondgebruikersverklaringen maken onderdeel uit van het werkplan.

Het werkplan bevat de persoonsgegevens van de faunabeheerder en de vaste jachtakte houders. De instructie die de jachtaktehouder ontvangt wordt schriftelijk vastgelegd in het werkplan. Wat is zijn taak, wat mag hij wel en wat niet.

Het werkplan behoeft goedkeuring van GS.

### **Logboek**

Het aantal vossen dat wordt gedood met geweer en kunstlicht tussen zonsondergang en zonsopkomst wordt dagelijks bijgehouden in een logboek. Dit logboek mag ingezien worden door toezichthouders ter controle. De locatie van het logboek is vooraf bekend bij de toezichthouders.

### **Periode**

De ontheffing wordt aangevraagd voor de duur van het faunabeheerplan. Het faunabeheerplan is geldig tot 31 december 2018.

### **Advies Faunafonds**

Het feit dat de vos is geplaatst op de landelijke vrijstellingslijst ex artikel 65 betekent dat de gunstige staat van instandhouding van de vos niet in gevaar komt en dat de vos in het gehele land schade veroorzaakt. Met name op Freiland-kippenbedrijven is er sprake van een voortdurende kippenpredatie door vossen. Er staan weliswaar rasters om de bedrijven om de vossen te weren, sluw als ze zijn, weten de vossen toch altijd weer een opening in de rasters te vinden. De schade loopt in de vele duizenden euro's.

Een voorwaarde van uw provincie is een vossenwerend raster van minimaal 1.20 meter hoog. Dit zal een deel van de aanwezige vossen buiten het bedrijf houden. Vossen zijn echter vindingrijk en zijn in staat om allerlei hindernissen te overwinnen. Te verwachten is dat vossen toch de bedrijven zullen binnendringen en opnieuw kippen zullen prederen. Het realiseren van een 100% vossenwerend raster is naar redelijkheid en billijkheid niet te verlangen vanwege te hoge kosten.

Overdag kunnen de vossen niet bejaagd worden omdat de vossen zich dan schuilhouden in gebieden waar niet gejaagd mag worden. Bovendien is het onwenselijk om in het voorjaar dichte dekking uit te drijven, waar de vossen zich eventueel kunnen schuilhouden; veel vogels broeden dan en worden hierdoor verstoord, met kunstlicht is er sprake van een minimale verstoring.

### **Conclusie:**

Het bestuur van het Faunafonds meent dat er hier geen andere bevredigende oplossing is dan het doden van vossen tussen zonsondergang en zonsopgang met het geweer in combinatie met een kunstmatige lichtbron. De vos is een nachtactief dier, waardoor vossenbeheer het meest effectief is in de nachtperiode. Ook houden de vossen zich veelal buiten de landerijen schuil en vertonen zich pas in de nacht in het veld. Alternatieve middelen om de vossen te weren welke grootschalig en langdurig kunnen worden gebruikt, zijn er vooralsnog niet. Met kunstlicht en afschot op het open veld is er sprake van een minimale verstoring. Het bestuur adviseert u de ontheffing te verlenen met inachtneming van bovenstaande opmerkingen.

Het bestuur benadrukt dat een goede monitoring, analyse en rapportage essentieel is om de effecten van het gevoerde beheer op reductie van de schade te kunnen evalueren. Het bestuur ontvangt graag een kopie van deze rapportage.

## D. Besluit

GEDEPUTEERDE STATEN VAN FLEVOLAND

HEBBEN

Op grond van artikel 68, eerste lid van de Flora- en faunawet.

En gelet op de artikelen 9 en 72, eerste en vijfde lid van de Flora- en faunawet in samenhang met de artikelen 5, eerste lid, 7, negende lid en 9, zesde lid van het Besluit beheer en schadebestrijding dieren,

En overwegende dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat in het belang van het voorkomen van belangrijke schade aan bedrijfsmatige gehouden pluimvee,

En dat daarbij geen verdere afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de vos in Flevoland,

Nadat zij het Faunafonds gehoord hebben,

BESLOTEN

1: AAN

Stichting Faunabeheereenheid Flevoland gevestigd te Zeewolde,

ONTHEFFING TE VERLENEN VAN

De artikelen 9 en 72, vijfde lid van de Flora- en faunawet,

VOOR

Het doden van vossen met het geweer en kunstlicht in een straal van 5.000 meter rondom Freilandkippen bedrijven tussen zonsondergang en zonsopkomst.

En deze ontheffing van kracht te verklaren van de datum na verzending van dit besluit tot en met 31 december 2018.

2. Het besluit van 19 augustus 2014, met kenmerk 1632530 in te trekken.

Aan deze ontheffing worden de volgende voorwaarden verbonden:

### Algemene voorwaarden

1. Op de naleving van het in of krachtens de wet gestelde wordt toezicht gehouden door o.a. de politie of daartoe door de provincie aangewezen ambtenaren. De gebruiker van de ontheffing moet ter plaatse waar deze een der handelingen verricht waartoe de ontheffing strekt, aan genoemde toezichthouders op eerste aanvraag onmiddellijk de volgende zaken tonen:
  - A. Een gewaarmerkte kopie van de ontheffing,
  - B. Een geldig identiteitsbewijs,
  - C. Een geldige jachtakte,
  - D. Een geldige grondgebruikers verklaring,
  - E. Het door GS goedgekeurde werkplan behorende bij de ontheffing en de locatie.



2. Het gebruik van de ontheffing mag niet eerder plaatsvinden dan nadat de ontheffing houder hiervan zo spoedig mogelijk doch in ieder geval 24 uur voor aanvang van de eerste handelingen melding heeft gemaakt via het e-mailadres [faunamelding@ofgv.nl](mailto:faunamelding@ofgv.nl) onder vermelding van naam en telefoonnummer verantwoordelijk faunabeheerder en uitvoerende jacht(akte)houder(s), het gebied rondom het Freilandkippen bedrijf gelegen binnen met name genoemde wegen, waterkeringen of wateren, tijdstip(pen) en aard van voorgenomen handelingen. Voor elke vervolgacties na de eerste melding, dient uiterlijk voor 17:00 uur 's middags voor aanvang van de handeling een melding gedaan te worden. De volgende dag na de handeling wordt het aantal gedode vossen gemeld aan [faunamelding@ofgv.nl](mailto:faunamelding@ofgv.nl).
3. De houder van de ontheffing is verplicht binnen vier weken na afloop van elk kalenderjaar, een verslag uit te brengen aan de provincie Flevoland via mailbox [faunamelding@flevoland.nl](mailto:faunamelding@flevoland.nl) en aan de OFGV via mailbox [faunamelding@ofgv.nl](mailto:faunamelding@ofgv.nl) over de wijze waarop van de ontheffing gebruik is gemaakt. Deze rapportage bevat in ieder geval een registratie van de plaats, de tijd en het effect van het gebruik van de ontheffing. Tevens wordt het aantal gedode vossen per actie vermeld.

### Specifieke voorwaarden

1. De ontheffing mag pas worden ingezet indien de freilandkippen 's nachts worden opgehokt in goed afgesloten nachtverblijven en het terrein van de vrije uitloop is voorzien van een deugdelijk raster van stevig gaas.<sup>10</sup> (minimale hoogte 120 cm en een maximale maaswijdte van 7 cm.<sup>11</sup>)
2. Voorafgaand aan de eerste actie bij een individuele Freilandkippen bedrijf wordt een werkplan opgesteld voor het werkgebied van de betreffende faunabeheerder; dat pas na goedkeuring door GS mag worden gebruikt.
3. Het werkplan bevat een plan van aanpak, waarin beschreven wordt op welke wijze de omgeving wordt geïnformeerd, welke risico's kunnen optreden en welke maatregelen worden getroffen om deze te voorkomen of uit te sluiten.
4. Het werkplan bevat een gedetailleerde kaart waarop per Freilandkippen bedrijf het gebied eenduidig is begrenst waarbinnen de ontheffing van toepassing is. De begrenzing wordt bepaald door wegen, sloten of waterkeringen die het dichtst bij de buitenzijde van de cirkel van 5 km rondom het bedrijf zijn gelegen. Geldige actuele grondgebruikersverklaringen maken onderdeel uit van het werkplan.
5. Het werkplan vermeldt de maatregelen tegen vossenschade die elk bedrijf heeft genomen. (Zie punt 4).
6. De faunabeheerder kan zich laten vergezellen door maximaal twee jacht(akte)houders. De jacht(akte)houder ontvangt van de faunabeheerder voor de duur van de ondersteuning een gewaarmerkte kopie van deze ontheffing en een instructie over de verplichtingen en beperkingen van de ontheffing.
7. Het werkplan bevat de persoonsgegevens van de faunabeheerder en de jacht(akte)houders. De instructie die de jachtaktehouder ontvangt wordt schriftelijk vastgelegd in het werkplan: Wat is zijn taak, wat mag hij wel en wat niet.
8. Het werkplan behoeft de goedkeuring van Gedeputeerde Staten.
9. Het gebruik van het geweer met kunstlicht tussen zonsondergang en zonsopkomst is voorbehouden aan faunabeheerders in dienst van de SFF. Voordat gebruik kan worden gemaakt

---

<sup>10</sup> Handreiking Faunaschade 2009.

<sup>11</sup> Bureau Mulder-natuurlijk Tips.

van deze ontheffing worden de faunabeheerders door de secretaris van de FBE geïnstrueerd over de verplichtingen en bepalingen van de ontheffing en dient het werkplan goedgekeurd te worden door GS.

0. Het aantal vossen dat wordt gedood met geweer en kunstlicht tussen zonsondergang en zonsopkomst wordt dagelijks bijgehouden in een logboek. Dit logboek mag ingezien worden door toezichthouders ter controle. De locatie van het logboek is vooraf bekend bij de toezichthouders

### **Overige bepalingen**

1. Deze ontheffing kan op grond van de criteria genoemd in artikel 80 van de Flora- en Faunawet worden gewijzigd of ingetrokken.
2. Op de naleving van het in of krachtens de Flora- en faunawet gestelde wordt toezicht gehouden door daartoe door Gedeputeerde Staten aangewezen ambtenaren. Alle door of namens Gedeputeerde Staten gegeven aanwijzingen dienen onverwijld te worden opgevolgd.

### **E. Kennisgeving en afschriften**

Een mededeling van dit besluit zal zo spoedig mogelijk geplaatst worden in de relevante huis-aan-huis bladen.

Een afschrift van dit besluit wordt door ons verzonden aan:

- De Minister van Economische Zaken
- Het bestuur van het Faunafonds
- De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde
- Stichting De Faunabescherming
- Dierenbescherming Nederland
- Politie Midden-Nederland
- Nederlandse Jagers Vereniging
- Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek

### **F. Bezwaar**

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na datum van verzending van deze brief schriftelijk bij ons bezwaar maken. Uw bezwaarschrift dient ondertekend te zijn en voorzien van uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar.

Nadere informatie over de bezwaarprocedure treft u aan op het informatieblad, dat als bijlage 1 is bijgevoegd.

### **G. Ondertekening**

Lelystad,

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,

de secretaris,

de voorzitter,

## Bijlage 1:

Informatieblad bezwaarprocedure Gedeputeerde Staten van Flevoland

### **Bezwaar**

Tegen onze besluiten kunt u op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na datum van verzending ervan bij ons schriftelijk bezwaar maken. Uw bezwaarschrift dient ondertekend en voorzien te zijn van uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar.

### **Verzoek om voorlopige voorziening**

Wanneer u van mening bent dat, in afwachting van de behandeling van uw bezwaarschrift, een voorlopige voorziening moet worden getroffen, kunt u een verzoek daartoe indienen bij de voorzieningenrechter. Het adres is Rechtbank Midden-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, voorlopige voorzieningen. Postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Uw verzoek om voorlopige voorziening wordt pas in behandeling genomen wanneer u griffierecht heeft betaald. De rechtbank laat u weten hoe hoog het griffierecht is en op welke wijze u dit kunt overmaken.

### **Overslaan van de bezwaarschriftenprocedure**

Op grond van artikel 7:1a van de Algemene wet bestuursrecht kunt u in uw bezwaarschrift aangeven dat u de bezwaarschriftenprocedure wilt overslaan en rechtstreeks in beroep wilt gaan bij de bestuursrechter. In artikel 7:1 a tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat wij een dergelijk verzoek in ieder geval moeten afwijzen wanneer: A) het bezwaarschrift is gericht tegen het niet op tijd nemen van een besluit. B) tegen het besluit door een andere belanghebbende ook een ander bezwaarschrift is ingediend waarin zo'n verzoek niet is gedaan en dit bezwaarschrift ontvankelijk is. Wij stemmen alleen in met het verzoek om de bezwaarschriftenprocedure over te slaan, wanneer de zaak daarvoor geschikt is. Wanneer dit het geval is, zenden wij het bezwaarschrift door aan de bevoegde rechter.

### **Proceskostenvergoeding**

Tot slot wijzen wij u er nog op dat u op grond van artikel 7:15, tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht bij ons - voordat wij een besluit hebben genomen op uw bezwaarschrift - een verzoek kunt indienen om de kosten die u redelijkerwijs in verband met de behandeling van uw bezwaarschrift moet maken, te vergoeden. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om kosten van rechtsbijstand, kosten van een getuige/deskundige; reis- en verblijfkosten, kosten van uittreksels uit openbare registers, telefoongesprekken. Bij het indienen van zo'n verzoek moet u het bedrag van de vergoeding aangeven en stukken overleggen waaruit blijkt dat u deze kosten daadwerkelijk heeft gemaakt. Bij het besluit dat wij op het bezwaarschrift nemen, wordt tegelijkertijd een besluit genomen op een ingediend verzoek om vergoeding van de kosten.